

Élő Könyvtár – Beszélgetések a szakmák mestereivel

A jó gyakorlat fejlesztője és működtetője: Debreceni Szakképzési Centrum

Helyszín

Magyarország

Debrecen

Intézményi
történő

helyszíneken
programok

Debreceni Szakképzési Centrum
Szakképző Intézményei

DKA bevonásával

szervezésével

Duális/együttműködő
partnerek/szakemberek
bevonásával

Cél

Az Élő Könyvtár célja, hogy a diákok közvetlen, hiteles forrásból kapjanak információt a különböző szakmákról. A program lehetőséget teremt arra, hogy „kikölcsönözzenek” egy-egy szakembert egy kötetlen beszélgetés erejéig, így első kézből ismerhessék meg a szakmák mindennapjait, kihívásait és értékeit. Az Élő Könyvtár minden szakképző intézményben könnyen megvalósítható és adaptálható program, hiszen egyszerű szervezési keretek mellett biztosítja a pályorientáció hatékony támogatását, a szakmák hiteles bemutatását és a diákok motiválását a tudatos pályaválasztásra.

Időtartam

Az Élő Könyvtár jellemzően félnapos vagy egy teljes napos program. Egy eseményen belül 4–6 kör kiscsoportos beszélgetés zajlik, egyenként 15–20 perces időtartamban. Ez lehetővé teszi, hogy minden meghívott szakember több csoporttal is találkozzon, és a diákok rövid idő alatt több hivatással is megismerkedjenek.

A jó gyakorlat részletes leírása

Az Élő Könyvtár program lényege, hogy a diákok „kikölcsönözhetnek” egy szakembert egy kötetlen beszélgetés erejéig, amely során első kézből kaphatnak hiteles képet a szakmák világáról. A rendezvény megszervezése több, egymásra épülő elemből áll:

- **Szakemberek meghívása** – Az esemény sikerének kulcsa a változatos szakmai háttérrel rendelkező meghívottak köre. A programban ipari cégek dolgozói, vállalkozók, mesterek, kreatív területek képviselői, valamint sikeres karriert épített volt diákok is részt vehetnek, akik személyes tapasztalataikkal hozzák közelebb a szakmákat a fiatalokhoz.
- **Katalógus létrehozása** (opcionális, de ajánlott) – Az eseményt megelőzően érdemes egy „könyvtárjegyzéket” készíteni, amely rövid bemutatást nyújt a meghívott szakemberekről és a képviselt szakmákról. Ez elősegíti, hogy a diákok előre tájékozódhassanak, és tudatosan választhassanak a beszélgetések során.
- **Kölcsönzés időpontokra** – A diákok vagy előzetesen jelentkezhetnek, vagy irányítottan oszthatók be a beszélgetésekre. Egy-egy kör optimális időtartama 15–20 perc, amelyből egy szakember 4–6 alkalmat tud vállalni, így összesen akár 6 különböző csoporttal is találkozhat a rendezvény ideje alatt.
- **Kiscsoportos beszélgetések** – A diákok 4–5 fős csoportokban ülnek le a szakemberekhez, így mindenkinek lehetősége van kérdéseket feltenni és aktívan részt venni. A kötetlen, mégis strukturált forma biztosítja, hogy minden résztvevő valódi tapasztalatot szerezzen, és személyes benyomást kapjon az adott hivatásról. Egy esemény teljes létszáma így

ideálisan 25–35 fő között mozog, a meghívott szakemberek számától függően.

- **Ideális helyszínek** – Az Élő Könyvtár rugalmasan megszervezhető különböző környezetekben. Kisebb létszám esetén az iskolai könyvtár autentikus és csendes közeget biztosít, amely illeszkedik a program elnevezéséhez is. Nagyobb létszám esetén a tornaterem vagy aula kínál kellően tágas és átrendezhető helyszínt.
- **Elrendezés és berendezés** – A programhoz több kisasztal vagy kerekasztal kerül elhelyezésre a választott teremben. Minden meghívott szakember (az „élő könyv”) egy külön asztalnál foglal helyet, ahová a diákok csoportjai rotációs rendszerben ülnek le.
- **Segítő kérdések** – Annak érdekében, hogy a beszélgetések gördülékenyen induljanak, minden asztalra segítő kérdéseket tartalmazó lap kerülhet. Ezek témái változatosak: a szakma választásának motivációjától kezdve a mindennapi kihívásokon át a jövőbeli kilátásokig. A kérdéslapok támogatják a diákokat abban, hogy bátran kezdeményezzenek, és a beszélgetések valóban tartalmasak legyenek.

Az Élő Könyvtár tehát egyszerre interaktív pályorientációs és karriertámogatási módszer, amely közvetlen kapcsolatépítési lehetőség a szakképzés, a gazdaság és a társadalom szereplői között. Egyszerű szervezési struktúrája miatt bármely szakképző intézményben megvalósítható, és minden alkalommal maradandó élményt nyújt a résztvevőknek.

Ágazatok

valamennyi KIM
ágazatot lefed

A Debreceni Szakképzési Centrumban valamennyi oktatott ágazatot lefedő programsorozat, illeszkedve az adott szakképző intézmény sajátosságaihoz.

Együttműködő partnerek

A program a helyi gazdasági szereplők, iparági szakemberek, valamint az oktatási intézmények közötti szoros együttműködés által valósul meg. Minden szakképző intézmény aktívan bevonja partnereit a program megvalósításába a konkrét programterv kidolgozását követően.

Célcsoportok

óvodások*

középiskolások*

szülők

alsó tagozatos

általános iskolások*

felsőoktatásban

tanulók*

tanárok/oktatók

felső tagozatos

általános iskolások*

felnőttek*

Eredmények, indikátorok**Eredmények:**

- A diákok közvetlen, hiteles képet kapnak a szakmákról, első kézből, valódi szakemberektől.
- Erősödik a karriertámogatás gyakorlati és élményszerű jellege a diákok aktív bevonódása révén.
- Megdőlnék a szakmákkal kapcsolatos tévhitek, árnyaltabb és realitásos kép alakul ki a hivatásokról.
- Javul a diákok önismerete, tudatosabbá válik a karrierúttal kapcsolatos döntésük.
- Személyes példák és történetek révén nő a diákok motivációja a tanulásra és a szakma iránti elköteleződésre.
- Közvetlen kapcsolat épül ki a szakképzés, a gazdasági szereplők és a társadalom között.
- A program hozzájárul a szakképzés pozitív társadalmi megítélésének erősödéséhez.

Indikátorok:

- Résztvevő diákok száma

	<ul style="list-style-type: none">• Meghívott szakemberek száma és ágazati megoszlása• Megvalósított beszélgetések száma• Diákok elégedettségi visszajelzései• Új partnerségek és kapcsolatok létrejötte• A diákok karriertervezési döntéseiben mért pozitív változás (utókövetés)
Egyediség, kiemelt értéke	<ul style="list-style-type: none">• Közvetlen, személyes élmény: Az egyik legnagyobb érték, hogy a diákok nem elméleti előadásokon, hanem személyes beszélgetéseken keresztül ismerkedhetnek meg a szakmákkal. Ez a forma hiteles, inspiráló és motiváló, hiszen valódi emberek valódi tapasztalataiból építkezik.• Interaktív és gyakorlatias megközelítés: A program során a tanulók aktív szereplőkké válnak, kérdezhetnek, reagálhatnak, és közvetlen visszajelzést kaphatnak a szakemberektől. Ez élményszerűvé teszi a karriertámogatást, és maradandó benyomást hagy a résztvevőkben.• A szakképzés népszerűsítése: Az Élő Könyvtár hozzájárul ahhoz, hogy a szakképzés társadalmi megítélése javuljon. A szakemberek személyes történetei bemutatják, hogy a szakképzés biztos alapot nyújt a sikeres életpályához, és vonzóbbá teszik a szakképzési irányokat.• Rugalmasság és széleskörű alkalmazhatóság: A program egyszerű szervezési keretek között bármely szakképző intézményben megvalósítható. Igény szerint alakítható a meghívott szakemberek köre, a helyszín és a csoportlétszám, így minden iskola saját adottságaihoz tudja igazítani.• Kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés: Az Élő Könyvtár nemcsak a diákoknak ad közvetlen tapasztalatot, hanem erősíti az iskolák és a helyi gazdasági szereplők kapcsolatát is. A program alkalmat teremt a vállalatok, mesterek és egykori diákok bevonására, ezáltal a szakképzés és a munkaerőpiac közötti együttműködés mélyítésére.
Fejlesztés erőforrásai	<ul style="list-style-type: none">• Humán erőforrások: Szakemberek, előadók, cégek képviselői, oktatók és koordinátorok részvétele.• Anyagi erőforrások: Helyszín technikai előkészítése, berendezése (asztalok, székek), nyomtatott katalógusok, kommunikációs költségek.
Módszertan	Az Élő Könyvtár módszertana az élményszerű, tapasztalati tanulásra épül. A diákok kiscsoportos formában kérdezhetnek, így közvetlenül sajátíthatják el a szakmák világáról szóló tudást. A program kooperatív, interaktív és élményközpontú .
Digitalizáltság	<u>Alkalmazható módszerek:</u> <ul style="list-style-type: none">• Online katalógus létrehozása a szakemberekről• Digitális regisztrációs felület a diákok számára• Online utókövetés és elégedettségmérés• Lehetőség online Élő Könyvtár szervezésére (pl. videóbeszélgetések szakemberekkel)
Az adaptálás feltételei (anyagi/humán erőforrás)	A program sikeressége a szoros centrumszintű, intézményi és vállalati együttműködésen múlik, amely megfelelő tervezéssel és forrásbevonással minden szakképző intézmény számára adaptálható.
Információk	www.dszc.hu